

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districe : " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate : " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine

Cracovia, 19 Iulie.

Un ucaz imperial, publică o nouă ordine de familie a Casei Romanoff și a familiei lor principale înrudită cu densă.

Bruxela, 18 Iulie.

Plecarea ducelui d'Aumale va fi mâine; perechea regală belgiană îl însoțește până la Ostende.

Rusciuk, 18 Iulie.

S-a terminat cercetarea contra celor 16 persoane, care au participat la complotul contra vieții prințului Alexandru al Bulgariei în Burgas și în zilele următoare va fi judecata definitivă. Cei arătați, 13 Muntegreni și doi Ruși sunt la închisoare. Șefii complotului căpitan rus Nabokoff, se află în casa consulatului rus din Burgas. În zilele din urmă s-au mai facut arestări în Burgas, ce par a sta în legătură cu aceiași afacere.

Sofia, 19 Iulie.

Partizanii lui Zankow convocaseră populația din Sofia pentru astăzi într-un meeting, spre a o căstiga pentru combaterea guvernului. Acest venit mulți locuitorii, dar toti erau partizanii ai guvernului, așa că oamenii lui Zankow s-au văzut, nevoiți să părăsească repede meetingul. Întrunirea a luat apoi o rezoluție, în care se blamează aspru intrigile presei lui Zankow din Bulgaria și Rumelia contra prințului Alexandru. — Prințul Wasicikoff, unu din șefii comitetelor panslaviste din Petersburg, se află acum în Rumelia sub pretext de a îngrijii pentru zidirea bisericii în memoria celor căzuți în strâmtarea de la Šipka.

Londra, 19 Iulie.

Ca un ce absolut sigur este numai hotărârea lui Gladstone de a se retrage înainte de întrunirea parlamentului, ceea-ce va fi poate Joi. Mai puțin sigur este, dacă marchizul Salisbury va primi să formeze noul cabinet, în cazul când Hartington va refuza de a intra în minister. E iudicală, dacă regina va chema mai întâi pe Salisbury și se vorbește că fiind deșeuriu premier nu va avea și oficiu de externe. Cu toate sgomotele și conjecturile nu se știe positiv, că lordul Hartington să se fi hotărât deja definitiv. Adeverat este, că a declarat, că preferă a sprijini cabinetul Salisbury, de căd să intre în el. Orice alte stiri despre Hartington și Gladstone sunt apocrife.

New-York, 19 Iulie.

Decretul președintelui Cleveland în privința funcționariilor zice, că șefii de departamente au crescut de cuvîntă și îndemnă pe toți funcționarii, să se ferească de abuzul de poziții lor oficiale pentru îngrăjire politice în localitățile în care se găsesc. Ca funcționarii ei nău dreptul să dicteze membrilor partidelor lor politică ce au să urmeze său să paralizeze libertatea de acțiune în interiorul partidelor prin metodă și practice, ce au nimicit toate scopurile folositore și justificate ale unei organizații de partidă. Înfluența funcționariilor trebuie să se resimtă la alegerile primare ale partidelor pentru numirea delegaților la convențiuni. Interesarea personală și participarea funcționariilor la politică nu se condamnă de loc. Nu vrea cineva să le ia dreptul, nici să le răpească votul, dar drepturile lor precum și datorile către partidă nu au devenit mai mari prin împrejurarea că ocupă un post.

Paris, 19 Iulie.

Ministrul Freycinet a avut o convorbire cu ambasadorul francez din Berlin, d. de Courcel. Acesta stăruie în hotărîrea sa de a să demisiunea, dar e dispus a sta în postul său până în Octombrie și a se întoarce că mai curând la Berlin.

Paris, 19 Iulie.

In sferele guvernamentale se regretă prea mult respingerea de către Cameră a convențiunii de navigație cu Italia. Camera nu s-a gândit bine nicăi la urmările economice, nici politice ale votului ei. Guvernul a decis să înceapă din nou că mai curând negocieri pentru încheierea convențiunii și de astă dată speră cu siguranță să ajungă la un rezultat favorabil.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Pasajul Român, No 3 bis, București; și la corespondență ziarului din județe.
 In Paris : La Société Flavas, place du Bourse, 8.
 In Viena : La Heinrich Schalek, I. Wallzeile, 14. Bioul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58. Bioul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV. . . . . 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Scrisorile nefrancate se refuză. — Articolul nepublicat nu se înscrie.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

Astăzi până seara n'a fost nici un cas de holera. În zilele din urmă a fugit din Triest 22,000 persoane. O parte din trupele garnizoanei de aici a fost dislocată din casarme și instalată în casarme interime; altă parte va bivuaca în tabere de corturi.

Când atingeam aceste lucruri și condamnai puțina grije a organelor administrative de sănătatea publică, eram taxat de oponenții cari exagerau răul, pentru a compromite stăpânirea. Așa suntem noi de prinși a califica pe toți adversarii, care ne spun de multe ori adevăru. — Acuma, credem că raportele oamenilor de știință, cari mai totuș fac parte din partidul guvernamental, nău să mai fie calificate de spirit de opozitie, care exageră și calumniază pentru a compromite firma de la putere.

Natural că nu vom căuta să invinovățim pe miniștri de starea în care se găsește igiena publică. Nu poate omul să facă tot ce vrea într-o clipă, prințul un decret. Trebuie timp, bani și lucrare multă. Să se înceapă însă lucrarea cu seriositate. Consiliul medical superior are o chemare însemnată în această lucrare. Să arate, să ceară, să străruască pe lângă guvern pentru măsurile necesare. Si când i se vor refuza mijloacele, atunci răspunderea va cădea asupra celor ce rămân nepăsători la cerințele acestui corp.

Inapoiarea, în care ne găsim și în această privință, ești are explicație sa în deprinderile de a lucra de până acum.

Inapoiarea, în care ne găsim și în această privință, ești are explicație sa în deprinderile de a lucra de până acum.

In apoiarea, în care ne găsim și în această privință, ești are explicație sa în deprinderile de a lucra de până acum.

In mai toate oamenii noștri politici, din așa numita epocă a deschiderii naționale, așa luat-o d-a-nădoasele. Lipsiți de cultură serioasă, ei au început cu frâmintările de caracter constitucional, și în aceste frâmintări și-au consumat mai toată activitatea lor. Așa că astăzi ne găsim cu o Constituție destul de înaintată, dar foarte îndărăt și cu igienă, și cu cultura, și cu economia, și cu întreaga funcționare a aparătului nostru administrativ. Aci trebuie muncă serioasă și mai multă competență decât în toate cestiunile de caracter curat constituțional.

Cum să facă un spital, în toate condițiunile trebucioase pentru a putea funcționa bine, cum să facă o școală, cum să organizeze comuna, etc., sunt cestiuni cu multă greață, cari reclamă mai multă capacitate, de către combinația Constituției celei mai progresive.

Prin rapoartele lor, medicii deschide atenția guvernului și a țării asupra unei condiții însemnante a vieții noastre. Le mulțumim, după cum mulțumitorii trebuie să simt către toți aceia cari încearcă a deschide o nouă etapă în România. Fie acum, ca pașul să să ajungă tîntă dorită. Din parte-ne suntem siguri că, atunci când societatea românească va fi mai sănătoasă, toate așa să meargă cu multă bine de către merg acum.

CRONICA ZILEI

Ieri a fost senin mai în toată țara: n'a plătit de căt la Rimnicu-Sărat și la Riu Vadului.

Oficioasele desmint sgomotul ca prim-ministrul ar fi oferit prefectura poliției de aci d-lui D. Pruncu.

E vorbă ca în Focșani să se înființeze o școală de meserie cu un orfelinat pentru copii de funcționari și militari scăpați.

Aflăm că d. Nic. Xenopol, directorul Voinței Naționale, e greu bolnav.

Ază se judecă la Severin, înaintea curții de judecătă, procesul intentat de d. senator Ilariu Isvoranu gazetei Voință Mehedinților. Această foaie e acuzată că a insultat pe capii opoziției coalizate cu prilejul întruirii din Severin.

Printre apărători sunt și dd. deputați Em. M. Porumbaru, Señadache și Steriade.

La casele în construcție Nr. 4 din strada Sf. Ionică s'a întimplat o nenorocire alături. O lucrătoare încărcată cu o găleată de var a căzut de la etajul III.

Nenorocita fu dusă la spital într-o stare oribilă.

Alătării s'a găsit spânzurat în strada Posta-Veche Nr. 10, de crucea unei ferestre, un individ cu nume străin. Mobilul sănătării nu e cunoscut până acum.

Prințesa Al. Bibescu, după ce a stat către zile la castelul Peles, a plecat în Moldova.

In apropiere de Babadag (Dobrogea) s'a găsit căteva pietri mari cu inscripții vechi. Vor fi aduse în curând la București.

Voința Națională afiră că d-ra Miza Bilcescu, fiica d-lui Bilcescu, directorul Băncii Naționale, care urmează cursul de drept de la facultatea din Paris, prezintă într-o clipă, prințul român.

După informațile ce avem, d-ra Bilcescu a renunțat la cei 2000 lei în folosul studenților lipsiți de mijloace.

Ni se scrie din Bruxelles că d. Néculai Elie Idier, din Iași, a trecut cu distincție examenul de doctor în științele politice și administrative la facultatea de drept de acolo.

Citim în Lloyd roman:

“Din sorginte sigură afilam, că în toamna viitoare vinuri de calitate inferioare vor fi căutate pentru Franță și mai cu seamă pentru Marsilia. Cu privire la această informație credem în interesul exportatorilor noștri de vinuri dă le face cunoscut usanțele pieței din Marsilia, cari sunt următoarele: Vinzarea se face franță, cheiul Marsilia, pe hectolitru fără butoiu, drepturile vamale în sarcina vinzătorului, plata comptant cu scompt de 2 la sută sau contrarată pe 90 zile fără scompt. Plata comptant este regula generală. Achitarea drepturilor vamale se face de către reprezentanții (agenții) vinzătorilor, cari avansă acești bani. Comisionul agenților este de un franc pe hectolitru. Transportul buoiului gol se plătește de către cumpărător. Umpărarea vaselor în Marsilia se face cu cheltuiala vinzătorului. Se exige vinuri conținând 15 grade alcohol neutral de bună calitate. Curtagiul se plătește în Marsilia. Se vinde și după probe pecetuite: calitatele curente sunt: vin roșu usure (petit vin rouge viné); vin roșu frumos (culoare frumoasă) și vin alb (sec) toate de 15 grade..”

DECREE

D. Constantin Vasilescu este numit în funcție de sub-comisar clasa I pe lângă prefectura poliției Capitalei, în locul d-lui I. C. Zosima, demisionat.

D. M. Berar, profesor de limba germană la școala normală superioară din București, e numit definitiv la catedra sa, considerat fiind că un profesor secundar.

Locotenent-colonel Persiceanu Constantin s'a mutat din regimentul 2, roșiori și s'a numit pe același comandant al regimentului II călărași, funcție astăzi vacanță.

DIN AFARA

Rusia și Anglia.

Până în acest moment regina Victoria poate să fi și chemat pe lordul Salisbury spre a-l întârcina cu formarea noului cabinet. Oră cum se va alcătuī acest minister, un lucru se poate considera aproape ca sigur, că lordul Salisbury va avea a dirige de Externe. Deja de pe acum foile austro-ungare își exprimă speranța cu o bucurie destul de vădită, că poftele de cucerire și veleitățile de întindere ale Rusiei vor găsi în lordul Salisbury un adversar hotărît. Astfel Pester Lloyd scrie între altele:

Numele Marchizului de Salisbury însemnează, pentru politica externă a Angliei, o programă completă și clară, ce stă în legătură cu cele mai bune tradiții și amintiri ale Angliei. El a fost odinioară colaboratorul cel mai ager al politicei strălucite a lordului Beaconsfield: acum el este moștenitorul ei cel resolut. Simbuluri și steaua politicei lui Beaconsfield a fost mare idee, că interesul cel mai însemnat European este de a respinge la timp pericolele, ce amenință pe Europa din partea Rusiei, care în nesătul ei caută să înghețe o țară după alta și așa întinde neconitenit domnia, fie cu arma, fie cu vorbe dulci și cu masca ipocrită de iubire de pace și de propaganda culturei.

Si acum un an lordul Salisbury a stigmatizat pe Rusia într'un discurs public, zînd că ea este acel Stat, pentru care nu există națiunea de credință și de loialitate. De atunci Rusia a făcut tot ce-i-a stat prin putință, spre a confirma zisele de mai sus.

Luând în mână conducere politice externe a Angliei, lordul Salisbury face să ne aducem aminte de acel timp mare și fericit, când Rusia a fost umilită, sdruncinată în lăuntru, isolată și nesocotită în afară (în urma tratatului de Berlin). Atunci umiliarea suferită de Rusia a fost mai mare de căt chiar în urma războiului din Crimeea, pentru că după succese mari militare a trebit să joace un rol, ce s-ar fi părut posibil să nu învins.

Afara d-asta foile straine, mai ales cele austro-ungare, nu scapă din vedere, că Rusia va căuta și va găsi tot-dăuna în peninsula balcanică elemente, de cără să se poată folosi în sensul planurilor sale. Turcia și neputințioasă; Grecia s'a hotărît de nevoie să mai aștepte, iar Serbia, prin organismul regelui său, a declarat în față lumii, că astăzi că și în trecut, este în dușmanie cu Bulgaria.

PARTEA ECONOMICA

Paiete de in din Dobrogea.

Afără de întrebuitarea ce am arătat — prin Revista Armatei de la 30 Iunie că s-ar putea face cu paiete de in din Dobrogea, ele mai pot servi încă cu mult folos la fabricarea hârtiei; căci, se știe că, nici o altă materie — din lume — nu poate da o mai bună calitate de hârtie, ca paiete de in.

In special fabrica de la Letea, care a contractat aprovisionarea Statului cu hârtie, ar găsi — în Dobrogea — o enormă cantitate de material.

Cumpărarea acestor paiete din localitate, n-ar costa nimic, din contră, cea mai mare parte din cultivatorii de in, ar fi mulțumiți — ba chiar recunoscători — că scapă de dăenze. Șiind că n-ar mai fi nevoie să asiste însăși la arderea lor, în scop de a evita accidente.

In cazul când fabrica Letea, — în interesul siguranței sale, — ar crede mai nemerit

a localiza aprovisionarea acestor paie, adică cumpărându-le de la un loc, atunci, prețul cu care va plăti, s. ex., trei sute de hectare, nu se va urca de căt maximum la una sută lei. (Inchipuiașcă și orășine, ce cantitate de paie se poate scoate din aproape 600 de pogoane, căci cam cu atât echivalează 300 de hectare).

Cunosc aici proprietari, cari au vândut unei fabrici de cărămidă, pielele adunate după o suprafață de aproape 300 de hectare în doi ani consecutivi, cu preț de 100 lei și a și mulțumit încă din susținătorul.

Transportarea lor până la Letea, sau or unde, încă se poate face cu multă ușurință, întrebuiuând o mașină de presat în scop de a evita volumul.

Dacă fabrica de la Letea, sau alta, ar voi să facă cel puțin o experiență, atunci eu mă însărcinez ca, cu propria mea cheluiuă, să îl trimitem către-vă tone și sunt sigur că va reuși pe deplin.

Chiar d. Culoglu, prefectul districtului Constanța, ca și cei mai însemnați cultivaitori ai inuiului de aici, împărtășesc în total această întrebuiuțare a paierilor de in.

Locot. Tarnovsky.

ECOURI STREINE

O situație teribilă.

Rare ori se întâmplă, ca să treacă un treu peste cino-va, fără să lăsa nicio urmă, asemenea situație să găsească mai de unăzii un impiegat de la gara din Raab, care voință să treacă linia a cauzat între sine, dar să lipsească de bine de pămînt, în cînd un tren întreg a trecut peste dinsul fără a face vre-un rău. În asemenei momente un minut e un secol!

Dramă de familie.

Comuna Byleghure (în Austria) a fost într-o zile trecute teatrul unei crimi oribile. Femeia locuitorului Schiittke a omorât cu toporul pe trei copii ai săi în etate de la 5 până la 12 ani, într-un acces de nebunie. Deja cu o zi înainte femeia era să fie cu coase pe bărbatul său. Neînțindându-se la timp măsurile necesare, a urmat oribila nenorocire cu cei trei copii.

Serbarea republicei.

In ziua de 2 (14 Iulie) se știe că a fost serbarea națională a republiei franceze, cu care ocasiunea său dat multe și diverse spectacole, concerte, etc. Însă aceste festivități s-au plătit nu numai cu banii, ci și cu sângele unor persoane—ca tot-d'aua. Iată cătă nenorocirile său întemplat în acea zi în Paris din cauza serbariilor:

Un lucrător, voind să tragă cu un pistol vechi, a fost greu rănit la mâna, spărgeându-se pistolul.

Un pompier a fost rănit la braț prin deschiderea unui tunuleț.

O fată a primit un glonț de revolver în soldul stâng.

Un cal speriat a resturnat și rănit șapte persoane: unei dame i s-a frânt brațul; unui băiat piciorul, etc.

O damă a fost resturnată și rănită de o trăsură. — Un comisar de poliție a fost contusiat la braț.

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE”

— 10 Iulie. —

AHO! — AINTE

DE

B. P. HASDEU

(Fragment inedit din Etymologicum magnum Romaniae)

— Urmare —

Aice s. aici, adv.; ici, en ce lieu, en cet endroit. Dublet etimologic cu vechiul a e i e (=lat. ecc'hicce), care a despărțit din limbă, și sinonim cu a c i (=lat. ecc'hic), cu a c i e a și cu a c o l e a (=lat. ecu'lic), aice sau aici nu diferă întrum nimic prin sens de cel de'ntâi, dar se deosebește de cele-lalte trei.

Păcănd a c i i funcționează adesea ca adverb de timp, de ex.: «il vezi că a c i i toacă gura și a c i amuștește», aice e tot-d'a-una adverb de loc. E necorect la Costachi Negruzzii, Scrisoarea XIX: „de aice“ începe un sir de Domini re... unde ar trebui: „de a c i i incepe“, de vreme ce e vorba de o epocă, iar nu de o localitate. E corect însă la Beldiman. Tragodia v. 21:

Un băiat a fost lovit de un glonț de revolver în piept.

La un bal un tânăr a primit un glonț în șold.

Un copil a fost greu rănit în urma exploziei, unui pistol.

La un bal, său bătut mai multă tinere cu cuțitele. Unul din ei a fost greu rănit.

PARTEA LITERARA

DIN TAINELE BOSFORULUI

(NU VEL E)

(Urmare și fine)

Iar din partea despre răsărit a Bosforului, acolo unde sta barcașii peste noapte, — este cineva, care nu doarme, care veghează tot ca Hamid și Zenebe, atât numai că el este pe atât de nefericit, pe căt de fericit sunt aceștia.

Este pașa, care în această seară va pădui după fiul său, și i va pedepsi împreună cu Zenebe dacă îl va găsi de vinovat.

— Iată două pungi pline cu lire, zice către doi săraci de la lucrători, care stăteau pe malul mării și se găndeau poate la aceea, că ce o să mănușe măne.

Luați aceste pungi, urmă apoii cu vorba pașa către cel doi săraci, dar astă seară să faceți tot ce vă zic eu!

Acelora li se părea un vis aceste vorbe: cum, lor două pungi pline de lire, lor, care nici măcar o liră nu au avut în viață lor?!

Si pentru ce, și de la cine?... Cine este acest om, și ce le cere?... Nu le venea să crede atâtă fericire! Vor mănușa dar și efierită, vor imbrăca haine mai bune și vor plângă nici copiii acasă de foame!..

— Poruncește, stăpânul nostru, vom face ce vei cere, răspunseră aceștia.

— Luați o barcă și haideți!

Si luară o barcă. Se duseră până la palatul unde locuia pașa. Acolo îl aștepta o cadană, pe care o luară în barcă.

— Ați plecat, întrebă pașa de cadană.

— Este un ceas de cănd a plecat.

— Îl vom întâlni negreșit?

— Dacă nu i-a înghițit apa, trebuie să-i găsim. Barca este însemnată, o vom cunoaște-o și din departe.

Bărcășii trăgeau din lopeți, de rămâneau calea cu argintul de albă, luminată de lună

— în urma lor. Ce să asculte el la aceea ce vorbește pașa. El sunt plătiști chiar și atunci, dacă nu o noapte, ci o sută de nopți ar trebui să tot tragă din lopeți.

Lăsați o cale lungă îndărătul lor.

— Lăsați mai înainte, le zise pașa bărcășilor, și apoi zise și către cadană: Misi se pare că văd o barcă în depărtare legănându-se pe apă.

— El sunt, cunosc barca, fiind că lucrește. Le-am pregătit dinadins pe aceia, care este ghintuită cu alamă. Si apoi nu vezi cum se leagănă. La lopeți nu-i mai este nimănui gândul.. Nu le trebuie să leză pe găuri, — așa îl vorbea cadană stăpânul lor.

Se aștepta ca aceste vorbe să doară pe pașă, în tocmai precum i-a făcut el durere pașa aducând în casă pe Zenebe, și de cănd la ea nici nu se mai uită..

— Acea am trebui să aduc Starea Moldovei să plângă, să să pună să scrie

long, Dar incătuți prin putință, mă voi nevoi și eu Osânda țărăi a seriei, orf cat imi va fi de greu.

unde aice corespunde anume locului până la care ajunsese poetul. Numai într-o căciuță funcționează ca adverb de loc, el se poate confunda cu aice, care însă exprimă, în orice casă, o indicație locală mai precisă. Când țărani din Mehedinți întrebă:

„vă aici?“ iar altul îi răspunde: „nici aici“ (Preut R. Popescu, com. Isverna), aici față cu a c i e mai pozitiv, căci afirma.

Ca adverb de loc, aice este intermediar între a c o l e a și a c i l e a, dintre care primul arată ceva mai departăt, iar al doilea însemnează o apropiere imediată, adică cătărele se înălță într-o gradătură, bună orără: „alergând să mă ajungă, iată! a c o l e a, iată! aice, iată! a c i l e a în ea-

pe a c i e mai pozitiv, căci afirma.

Ca adverb de loc, aice este intermediar între a c o l e a și a c i l e a, dintre care primul arată ceva mai departăt, iar al doilea însemnează o apropiere imediată, adică cătărele se înălță într-o gradătură, bună orără: „alergând să mă ajungă, iată! a c o l e a, iată! aice, iată! a c i l e a în ea-

pe a c i e mai pozitiv, căci afirma.

In balada poporană „Miorița“, când clobanul zice oilelor:

Ca să mă îngroape
Aice p-e-a pro a-pe
In strunga de ol,
Să fiu tot cu vol...

el nu înțelege a c o l e a, căci ar fi o apropiere nelămurită și chiar vecină cu depărtarea; dar nu vrea nici pe a c i l e a, care ar fi insușit locul unde se vorbește; ci în-

— Tacă, nu mai vorbi, nu-mă învenină sufletul! Este prea multă ură și așa în pieptul meu, — îi zise pașa, și poruncă bărcășilor să tragă spre acea barcă, pe care o văd colo în depărtare. Aceia sfără a zice o vorbă, fără a întreba de ceva, săcură după poruncă.

— Și acum să faceți această, pentru ce vă am plătit, le zise pașa bărcășilor. Vedeți acel doi tineri: îi veți pierde pe amândoi cu această sfără, și le intinge o legătură de sfără de mătase.

Aceia se îspăimântă la auzul acestor vorbe și se uită turbărat la pașă.

— Ei vă zic să-l ucideți, păcatul al meu este, voi faceți numai dupe plată!

— Dar, — și numai atât putu să vorbească un bărcăș, cel altă nicăiță nu putu de frica celui cuprinse.

— Nicăi o vorbă, îl intrerupe pașă. Eu vă poruncesc, să și mai mult nu zise nici el, ei și desfăcu doloma, (auteriu).

La brâu avea etagan ascuțit și niște pisicale încărate.

— Indreptătă barca, le mai zise strinându-i de umăr, și bărcășii nu se mai impotrívă, se indreptă spre acea barcă, în care Hamid și Zenebe visau un vis dulce.

— La lucru acum, le poruncă apoi pașa bărcășilor când ajunse aproape de tot de acea barcă, și îi impinge cu puterea în barcă pe care erau Hamid și Zenebe.

Se auziră apoi dintr-odată două șipete. Erau ale lui Hamid și Zenebe, cari se îspăimântă când ca din semin simțiră cătă o sfără incolăciindu-se împrejurul gâtului lor...

Din cătă fericire nu i-treziră pe el acesăi bărcăși, cătă fericire nu curmară cătăva fire de mătase... O lume să fi omorât acesăi doi tineri, și el totuși sunt pe deplin pedeștiți numai prin aceia, că aici sunt și altă nenorocire în palatul pașei.

— Astăzi osândă voastră, răsplata păcatelor pe care le-aș făcut, — zise acum pașa, tata lui Hamid.

Hamid înlemea. Nu mai știa să zică nici o vorbă, se încercă numai, să ea zdrobăde o putere mai mare de cătă a omului să ia de la găutul său și a Zenebei sfără ce-i strângă.

— În zadar așa voi să scăpați acum de această pedeapsă, căci ori unde veți fugi, astă vă așteaptă. Așa este scrisă în lege pedeapsă pentru păcate ca ale voastre...

— Si în zadar așa voi să scăpați acum de această pedeapsă, căci ori unde veți fugi, astă vă așteaptă. Așa este scrisă în lege pedeapsă pentru păcate ca ale voastre...

— Hamide, ești mor de dragul tău!

— Si buzele lui Hamid îl închiseră și glasul său viață...

— Si tot în acest timp se închiseră valurile și asupra cadanăi, care venise cu pașa

Pașa o urcăse în mare. Nu voia să știe cine-va, afară de el, că fiul său ce a făcut și că Zenebe cum l-a înșelat, nici despre cum a știut el se pedepește să păcăteze, căci îl urmărește pe așa de scump și iubit!

— Lacrămile vorbesc de durere, iar Bosforul face, face.

— Și voi plecați cu barcă cu tot din acest oraș; mai iată o pungă pentru drum, le zise bărcășilor. Aceia plecară după ce mai luară cătă o pungă, iar pașa trebuia în barca, în care acum se stinseră din poruncă lui două vieți tinere și pline de fericire...

Așa poruncește legea, zise în sine cu durere, și ochii îi se umpluseră de lacrimi, căzu lângă aceste două vieți stinse, le sărută, le măngâia obrajii, și plangea, de parcă acum i se rupe inima de durere... Ce frumoși sunt și morți!... Cât de multă doare că a trebuit să facă aşa... dar am voit să nu calc nicele legăuri, și să mă scap și pe mine și pe el de rușine.

In ziua următoare se respandă vestea în tot Stambul, că Hamid, fețor tânăr de pașă, s-a găsit mort pe o barcă la poarta palatului tatălui său.

Era tânăr, și ar fi să facă podobă armatei, așa zicean cără il cunoscătorul să îl plangea din toată inima.

Si tot în această noapte se mai întâmplează și altă nenorocire în palatul pașei.

Observatorul meteorologic, alipit Institutului, este deja instalat și observațiunile se fac regulat de la 1 iulie. Sumele necesare au fost acordate pentru a zidi un edificiu special pentru Institut; până atunci observatorul este instalat într-o casă din aripele școală de agricultură de la Ferestrești, la două kilometri de oraș, în același loc chiar unde se faceau observațiuni meteorologice pe o mică scară, de mai mult de 10 ani. În currențul anului viitor, sper că va instala un număr oarecare de mici stații.

Excellența sa, D. Ministrul al agriculturii și domeniilor, de care deprinde serviciul meteorologic, așa zicean cără îl cunoscătorul să îl înstaleze într-o casă din aripele școală de agricultură de la Ferestrești, la două kilometri

D. R. Billwiller, directorul institutului meteorologic central din Elveția.

Zürich, 19 Decembrie 1884.

Am luat, cu ceea mai mare placere, nota de crearea Institutului meteorologic român anunțat prin stimabila d-voastră scriosare de la 10 iunie, precum și de mișunată alegeră a directorului său, în persoana d-voastră. Prin vă rog felicitările noastre sincere și să își asigură că ne vom da ceea mai mare silință pentru a întreține relațiile amicale între Institutul noastre care servesc tot pentru același scopuri.

Vă mulțumesc foarte mult pentru trăimiterea primului op al Institutului d-voastră.

D. Baron de Schleinitz, directorul oficiului hidrografic al admiraliției Imperiului German.

Berlin, 19 Decembrie 1884.

Oficiul hidrografic are onoare de a exprima multumirile sale cele mai sincere Institutului meteorologic pentru avisarea din 10 iunie, despre înființarea Institutului meteorologic din România.

Oficiul hidrografic a luat cunoștință, cu cel mai vînător interes, de scopurile ce urmăresc Institutul și vă mulțumesc prin anticipație pentru promisiunea de a trămită publicațiunile ce vor apărea acolo și nu vom lipsi nicăieri la rândul nostru de a vă trămite opere ce vor apărea aci relativ la același subiect.

D. Dr. F. Osnaghi, directorul observatorului maritim al Academiei de comerț din Triest.

Triest, 21 Decembrie 1884.

Vă mulțumesc pentru primirea interesantei d-voastre publicațiuni Serviciului meteorologic în Europa, și tot d-oata "mă iau permisiunea de a vă aduce felicitările mele cele mai sincere pentru fundarea Institutului central român. Voiu avea onoare a vă trămite, în viitor, raporturile anuale ale observatorului maritim Austriac (Observatorio marítimo) din Triest, din care primul an va apărea în cursul anului 1885."

D. Dr. H. Wild, directorul observatorului fizic central al Rusiei.

St. Petersburg, 30 Decembrie 1884.

Atât ca președinte al comitetului internațional de meteorologie cât și în calitatea mea de director al observatorului fizic central al Rusiei, vînă vă felicită pentru că România a creat, după inițiativă d-voastră, un Institut meteorologic la București și aici fost numit director.

Sunt sigur că, sub direcția d-voastră, noul Institut va atinge în curând o poziție onorabilă printre cele alte institute similare și că va face servicii excelente sciinței noastre. Căci despre mine, vă pot asigura că observatorul central al Rusiei va întreține bune relații cu d-voastră și va face tot posibilul pentru a ajuta, la casă de trebuință, lucrările și întreprinderile d-voastră.

D. Coumbary, directorul observatorului imperial meteorologic din Constantinopol.

Constantinopol, 30 Decembrie 1885.

Am aflat, cu ceea mai mare placere înființarea Institutului meteorologic din București.

Guvernul român a fost bine inspirat nu numai creând acest nou stabiliment, dar încă facând fiericătă alegere a directorului său.

Prinuș, iubite și onorate director, felicitările mele sincere.

Nu de astăzi am onoarea de a vă cunoaște, și sper că relațiile noastre vor devine mai strânsă.

Incep prin a vă ruga să binevoiți a-

autoriza stațiunile de la Sulina și Constanța a ne trămită, în fiecare zi, prin telexul observațiunile lor de la 8 ore dimineață.

Administrațiile telegrafice din România și din Turcia au aderat deja la transmiterea acestor telegramme fără plată.

Institutul meteorologic o dată creat, am căutat să înființez diverse stațiuni ale căror observațiuni să servească la studiul climatologiei tărei noastre. Său organizat astfel stațiuni la Giurgiu, Galați, Constanța, Turnu-Severin, Balota, Străbătești, lângă Slatina, Craiova, Pâncești-Dragomirești, lângă Roman și la Iași.

Stațiunea de la Giurgiu s-a înființat la Ianuarie 1884 după stăruința d-lui N. Droc Barcianu, directorul gimnasiului din localitate și s-a instalat la gimnasiu chiar, unde insuși d. Droc Barcianu face observațiunile. Instrumentele au fost parte luate din cabinetul de fizică al gimnasiului, parte procurate de institutul meteorologic.

Trebue să menționez aci că la Giurgiu s-au facut mai de mult observațiuni meteorologice. Se găsește căteva indicații în această privință în *Monitorul medical* din 1863. Mi s-a spus că d. dr. Hintz s'a ocupat mult timp cu aceste observațiuni însă n-a publicat nimic.

Scoala practică de agricultură de la Străbătești de lângă Slatina a început să funcționeze la Octombrie, 1883, și, pe la finele lui Decembrie am înființat acolo o stațiune de al 2° ordin pusă sub conducerea neobositului director al acelei școală, tânărul d. Th. Cartianu.

La Galați, d. I. C. Vlassopulo și organiza singur o stațiune meteorologică cu care se ocupă cu un zel demn de orice landă. Institutul meteorologic îl completează stațiunea cu instrumentele ce îl erau indispensabile. Este contestabil că iubirea cea d. Vlassopulo are pentru studiul chisintăilor climatice și, mai cu seamă, esactitatea și minuțiositatea ce pune în culegerea datelor de acest fel, ne vor procura observațiuni care ne vor fi de mare folos.

(Va urma)

VARIETATI

O ciudată anecdote. — Ziarul *Le Constitutionnel* din Paris publică o ciudată anecdote puțin cunoscută, după care cauza căderii primului imperiu ar fi fost o simplă greșeală tipografică. Această particularitate, zice foaia parisiannă, este menționată într-o notă citită la 20 Martie 1836, la Academia regală din Rouen, de Berger de Xivrey, asupra primelor incercări tipo-litografie. La epoca, în care Napoleon I facea niște proiecte gigantice asupra alianței sale cu împăratul Alexandru, *Le Moniteur journal de l'Empire*, publică un articol, în care se zicea, vorbindu-se de cărătoarea monarhă puternică: Acesti doi suverani, a căror unire nu poate fi de căt invincibilă... Cele trei litere din urmă ale cuvântului *unire* (unior) căzând pe cănd se punea în pagină, făruau cîtva indignețe: „Acesti doi suverani, din cărătoare, unul* (l'un) nu poate fi de căt invincibil...“ Erata, care apără în numărul viitor, îl manâ și mai mult, și demersurile oficioase făcute pentru a aranja lucrurile, nu ajunseră la niște un rezultat favorabil. Astfel, o împăcare între cei doi împărați devine pentru tot-dâna un lucru cu neputință, în urma acestei nenorocite greșeli de tipografie.

Ilie Teler din orașul Peștera, venit la 3 curent în comuna Căleni, județul Putna, cu plute de herăstrău pe rîul Siret, s'a dus să își cumpere niște frângăi pentru legătul acelor plute și, în momentul pe cand traversa acel rîu, de la Căleni spre Liesei, s'a resturnat lumenie și, nesigur să înnoate, s'a necat.

Conducătorul luncii însă anume Ioan Grigoraș și V. Popoiu, scindând să înnoate, au scăpat cu viață.

Tot în acea zi Nicăli Campanu, astăzi în serviciul d-lui arendas al moșiei Căleni, voind a trece rîul Putna cu o luntre și pe când se astăpea sub un mal înalt, s'a derimat acel mal peste dânsul afundându-l împreună cu lumentea în apă.

Cu concursul mai multor săteni însă, ce se astăpeau în apropiere, s'a reușit să se scăpa cu viață numitul Nicăli, având pe corp mai multe contusuri.

Serviciul telegrafic al „României Libere"

New-York, 21 Iulie.

Știri private din Matamoros relatează asupra unei încărcări între o cete de resculți cu un detașament de trupe, în care insurgenți au suferit mari pierderi. Mai mulți insurgenți, fugiti din Mexic pe teritoriul american, au fost prinși și impușcați.

Paris, 21 Iulie.

Demonstrațiunile ce au fost Sâmbăta și Dumineca în Marsilia înaintea dioururilor de redacție ale foii orleaniste *Soleil du Midi* s-au repetat ieri cu mare sgomot. Strigătele și injuriile au degenerat în cele din urmă în încărcări. S-au rănit trei agenți polițieni și s-au asestă patru indivizi. După ce jandarmeria a primit ajutorul a reușit să împărătie multimea. La miezul nopții linșteau era restabilită.

Ziarul *Soleil du Midi* a intentat proces orașului pentru pagubele suferite.

Constantinopol, 21 Iulie.

Să amână din nou plecarea comisarilor turceni pentru revizuirea statutului organice rumeliot, de care ce Poarta nu a luat încă o hotărire definitivă asupra unor puncte din instrucțiunea, ce este să se da comisarilor.

MAINOU

Ieri la 4 și jumătate ore s-a ținut un consiliu de miniștri, la care au luat parte toți miniștri și directorii drumurilor de feră și tutunurilor. Cestiunea principală care s-a tratat a fost negociația neisbutită cu Turcia. Azii comisiaunea tratatelor de comerț lucrează cu d. Ferechide. Guvernul este foarte preocupat de această afacere care pe fiecare zi se năște prește.

O comisiune compusă de d-nii Chivu, Burcă, Poenaru Bordea, consilier de Curte, foști presidenți ai Notariatului, și d. Carp, actual preșident, elaborează instrucțiunile și formulele pentru noua lege în actelor veranți, din cărătoare, unul* (l'un) nu poate fi de căt invincibil... Erata, care apără în numărul viitor, îl manâ și mai mult, și demersurile oficioase făcute pentru a aranja lucrurile, nu ajunseră la niște un rezultat favorabil. Astfel, o împăcare între cei doi împărați devine pentru tot-dâna un lucru cu neputință, în urma acestei nenorocite greșeli de tipografie.

Domnul și doamna Stoljan pleacă măine la Călimănești pentru a pre-

sida inaugurării nouilor băi. D. architect Cerkez, pleacă pentru această gestație.

In lupta de tarife ce Austria ne-a declarat, împărăția vecină este decisa să nu erăta nimică. Demersuri au fost făcute pe lângă Lloyd pentru ca vapoarele austriace să nu mai facă cabotajul nici serviciul de persoane între porturile române.

Compania vapoarelor a declinat bine înțeleas aceste propoziții. Stim noi însă dacă față cu o indemnitate și ar fini prin a ceda?

Ministrul venită ieri în Consiliu să intre în țară la Sinaia, iar d. Brătianu la Florica.

Comisiunile școlarilor prepară în particular, care au funcționat la liceul St. George și la Senat, să depun astăzi rapoartele lor.

Aflăm că confratele noștri, d. N. Xenopolu, directorul *Voinței Naționale*, este greu bolnav. Dorim să comunică că de curând știr a despre perfecta sa înșănătoșire.

Institutorul Penescu, din Turnul-Măgurele, este transferat în București, la o clasă acum înființată.

Consiliul comunal al Capitalei se strâng regulat, pentru a judeca contestațiile la liste electorale. Astăzi se adună la orele 4, d. am.

Său luat dispoziții pentru înființarea cătorva revizorate școlare, în limitele fondurilor budgetare.

Em. S. Mitropolitul-Primat a sosit ieri la Călimănești, în deplină sănătate.

Ministerul școalelor va publica o dare de seamă despre distribuția premiilor din anul acesta, împreună cu discursurile pronunțate la solemnitate.

Doctorul Severeanu a plecat cu familia la Suzana, iar de acolo va merge la Bălătești.

Artistul nostru Storck lucrează băturile bătrânușului Laurian și doctorului Marcovici.

La stabilimentul apelor minerale din Bughea, publicul are la dispoziție saloane pentru serate.

O cameră mobilată, baie și măncare (dejun și prânz) costă 6 lei pe persoană, 11 lei pentru două persoane.

Ni se serie de la Călimănești, cu data 6 Iulie:

Hotelul cel nou este foarte frumos, băile sistematic alcătuite; se încălzește prin aburi; cabinele spațioase, numai nu sunt încă terminate. Nu e gata încă niște restaurantul renomata.

tuluș hotelier Hugues care n'a purtat grije să aducă până astăzi personalul trebuincios.

Odă avem număr 74 în total pentru pasageri, și sunt toate deja date.

Amănuite, peste cîteva zile.

SPECTACOLE

GRADINA RASCA. — Astăzi, 10 Iulie: Coșul mahalaletelor, d. Kremio.

Mâine, Vineri, reprezentanțe extraordinare, Raça. Programă interesantă.

TEATRU DACIA. — Joi, 10 Iulie. I. O crină neanță, II. Cicoana caliope busuioc sau copilărie de 48 de ani.

Satin merveilleux negru (numai mătasă) fl. 1.15 de metru până la fl. 6.45 (16 difer. calibri) trimite în rochi și bucată intregă fără varmă, la domiciliu, depoul fabricii de mătase G. Henneberg (furnizor al Curții imperiale) Zürich. Moscăt imediat. Epistolele costă 10 cr. porto.

Doctorul C. I. MANOLESCU

Special Boalele interne și copii. S'a mutat Strada Sfintilor Nr. 8. Intrarea Strada Basarab 11. — Consultații 12—2 ore p. m.

Frații FANTINI & C°

Strada Carol 16 și Calea Victoriei 96

Fabrica și deposit de cujitură, unde se repară și se ascute orice obiect tăios, prețuri brice, unelte de chirurgie, etc., etc.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea

Vechi de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadra la

ALB DE DRAGASANI din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la PAUN POPESCU & Comp. 18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & Comp. No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19. CURSUL BUCURESCI Pe ziua de 1/1 Iulie 1886, ora 10.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal	75 ^{1/2}	75 ^{3/4}
5% Scrisuri Funciare urbane.	82 ^{1/2}	82 ^{1/4}
5% Scrisuri Funciare		

